

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Α) ΓΕΝΙΚΑ Μετά την έκδοση Υπουργική Απόφασης (ΦΕΚ 491-9/1/2021), καλούνται οι σχολικές μονάδες να συντάξουν «εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας» εντός του σχολικού έτους 2020 – 2021. Η συγκεκριμένη διαδικασία προβλέπεται από τον ν.4692/20 που έφερε στη Βουλή η κυβέρνηση της Ν.Δ και ψηφίστηκε τον περασμένο Μάιο.

Άλλο ένα κομματάκι στο παζλ των μηχανισμών ελέγχου και πειθάρχησης μαθητών και εκπαιδευτικών στην εφαρμογή της αντiekπαιδευτικής πολιτικής της κυβέρνησης και της απόδοσης ευθυνών για τα ποικίλα προβλήματα λειτουργίας των σχολείων στην εκπαιδευτική κοινότητα. Το πρώτο στοιχείο που γίνεται σαφές είναι ότι στον Ενδεικτικό Εσωτερικό Κανονισμό του ΙΕΠ για τα Δημοτικά Σχολεία και τα Νηπιαγωγεία αναφέρεται ρητά: **«Οι εκπαιδευτικοί εκπαιδεύουν τους μαθητές και τις μαθήτριες, σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης και μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, με την καθοδήγηση των στελεχών της εκπαίδευσης».**

Το σημείο αυτό αναδεικνύει με τον καλύτερο τρόπο ότι ο σχολικός κανονισμός επιδιώκει τη συστηματική επιτήρηση και τον έλεγχο της λειτουργίας του σχολείου και του έργου των εκπαιδευτικών στην καθημερινότητα τους.

Μέσω αυτού του αντιδραστικού «Εσωτερικού Κανονισμού», η κυβέρνηση συνδέει πολλά αυταρχικά και αντιλαϊκά μέτρα, όπως είναι:

- **Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ** τόσο του σχολείου, όσο και των Εκπαιδευτικών
- **Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ** με διάφορους **ΦΟΡΕΙΣ** (βλέπε Ιδιωτικούς φορείς, εταιρίες, χορηγούς κλπ) στην κατεύθυνση της ανάπτυξης **ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ**, με την προώθηση διαφόρων «Προγραμμάτων» κλπ
- **Η Σύνδεση του Σχολείου με την Τ. Αυτοδιοίκηση**
- **Η Ισοπέδωση βασικών δημοκρατικών κατακτήσεων, δικαιωμάτων και λειτουργιών του συλλόγου**, όπως είναι η δυνατότητά του να κρίνει ως αυτόνομο όργανο, με όρους ισοτιμίας, συλλογικής ευθύνης και παιδαγωγικής ελευθερίας, όλα τα ζητήματα που αφορούν την ομαλή και δημοκρατική λειτουργία του σχολείου.

B) Ο «εσωτερικός κανονισμός» μόνο εσωτερικός δεν είναι.

Σύμφωνα με την Υ.Α. *«Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας συντάσσεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή/της Διευθύντριας της σχολικής μονάδας και με τη συμμετοχή όλων των μελών του συλλόγου διδασκόντων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, καθώς και εκπροσώπου του οικείου Δήμου. Στις σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου συμμετέχει και το Προεδρείο του δεκαπενταμελούς μαθητικού συμβουλίου. Η απόφαση εγκρίνεται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη του Σχολείου και από τον Διευθυντή/τη Διευθύντρια Εκπαίδευσης».*

Επισημαίνουμε:

1. Δεν αναφέρεται **πουθενά ρητά ποιο σώμα, ποιο όργανο αποφασίζει**. Ο Σύλλογος διδασκόντων; Το Σχολικό Συμβούλιο που περιλαμβάνει τον σύλλογο γονέων και εκπρόσωπο του δήμου; Στη νέα μάλιστα σχεδιαζόμενη αποκεντρωμένη δομή του σχολείου η συμμετοχή στη σύνταξη του ΕΚΛ του εκπροσώπου της Τοπικής Αρχής κρίνεται απαραίτητη αφού η χρηματοδότηση του σχολείου πλέον θα καθορίζεται όχι από τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά από τα ανταποδοτικά τέλη των Δήμων και τους διάφορους χορηγούς. Εισάγεται κατά συνέπεια το μοντέλο ενός αποκεντρωμένου και κατηγοριοποιημένου σχολείου με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και ανταγωνιστική λειτουργία. Η δε χρηματοδότηση διαβαθμίζεται ανάλογα με τις «μονάδες» επίδοσης των μαθητών και την κλίμακα της αξιολόγησης του.

Στην ίδια πολιτική στόχευση εντάσσεται και η προτροπή του Ενδεικτικού Εσωτερικού Κανονισμού του ΙΕΠ να ορίσει «Ταυτότητα και όραμα του σχολείου/Νηπιαγωγείου μας» καθώς όπως δηλώνεται *«Η ταυτότητα, η ιστορία και το όραμα ενός σχολείου είναι σημαντικές παράμετροι του κλίματος και της κουλτούρας του σχολείου»*

2. **Εισηγείται ο Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας και η απόφαση εγκρίνεται από τον Διευθυντή/ντρια Εκπαίδευσης και τον Συντονιστή/τρια Εκπαιδευτικού Έργου**. Επομένως εφόσον εγκρίνουν τον ΕΚΛ έχουν τη δικαιοδοσία και να τον απορρίπτουν μέχρι το περιεχόμενό του να ανταποκρίνεται στα προσδοκώμενά τους. Δηλαδή ο «εξωτερικός αξιολογητής» των σχολείων θα αποφασίζει και τον επονομαζόμενο «εσωτερικό» κανονισμό, ο οποίος δεν γνωρίζουμε από ποιο σώμα αποφασίζεται και σε κάθε περίπτωση όχι από τον Σύλλογο Διδασκόντων, συντάσσεται δε και εφαρμόζεται μετά από εισήγηση και έγκριση μονοπρόσωπων οργάνων – στελεχών εκπαίδευσης. Αυτονόητα καταστρατηγείται τόσο η αυτονομία των αποφάσεων του Συλλόγου Διδασκόντων σχετικά με τη λειτουργία του σχολείου, όσο και η δυνατότητά του να αποφασίζει, με όρους παιδαγωγικής και δημοκρατικής ευθύνης.

Γ) Συνδέεται με την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου της σχολικής μονάδας

Το πνεύμα και οι στοχεύσεις της Υ.Α. για τον ΕΚΛ κινούνται στο πλαίσιο της εφαρμογής της καταδικασμένης από το σύνολο του κλάδου, εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας. Πράγματι:

Όσοι εγκρίνουν τον ΕΚΛ είναι ταυτόχρονα και αξιολογητές της σχολικής μονάδας

Στον θεματικό άξονα (9) «Ηγεσία – Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας» της Υ.Α. για την Εσωτερική και Εξωτερική Αξιολόγηση, περιλαμβάνεται ως δείκτης αξιολόγησης η «Διασφάλιση της εφαρμογής του σχολικού κανονισμού» ενώ μια ακόμα σειρά δεικτών συνδέονται με το περιεχόμενο του ΕΚΛ που ορίζεται από την Υ.Α. Συγκεκριμένα: Θεμ.άξονας 1 «εφαρμογή καινοτόμων προγραμμάτων» « **απόκτηση δεξιοτήτων ζωής (ήπιες δεξιότητες)**» (Εδώ δηλώνεται σοβαρή παρέμβαση στο ίδιο το περιεχόμενο του σχολείου) Θεμ.άξονας 3 «λήψη μέτρων πρόληψης και παρέμβασης σχολικής βίας και εκφοβισμού» Θεμ.άξονας 5 «πρόληψη /περιορισμός περιστασιακών απουσιών των μαθητών» Θεμ.άξονας 6 «διαμόρφωση τρόπων διαχείρισης εντάσεων και συγκρούσεων μεταξύ μαθητών» Θεμ.άξονας 7 «έμφαση στην πρόληψη και τήρηση κανόνων στις σχέσεις μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών» Θεμ.άξονας 10 «προστασία και αξιοποίηση σχολικών χώρων και υποδομών» .

Η πραγματοποίηση όλων των παραπάνω εμφανίζονται ως υποχρεώσεις της σχολικής μονάδας στην ΥΑ για τον ΕΚΛ και στον Ενδεικτικό Εσωτερικό Κανονισμό του ΙΕΠ για τα Δημοτικά Σχολεία και τα Νηπιαγωγεία

Μάλιστα το Υπουργείο θεσπίζει και την «Έκθεση αποτίμησης – ανατροφοδότηση- προτάσεις βελτίωσης» του εσωτερικού Κανονισμού ανά τακτά χρονικά διαστήματα έτσι ώστε να συμπεριλαμβάνει νέες νομοθετικές ρυθμίσεις. Ενδεικτική άλλωστε είναι και η αναφορά του ΕΚΛ στην «τρέχουσα νομοθεσία» για το περιεχόμενο και τον προσανατολισμό που θα δώσει στη συνέχεια το ΥΠΑΙΘ στον ΕΚΛ.

Με λίγα λόγια ο εσωτερικός κανονισμός έχει οργανική σχέση με την αξιολόγηση της σχολικής μονάδας καθώς το περιεχόμενό του ορίζεται από τους αξιολογητές και βάσει της επιτυχίας παραμέτρων της εφαρμογής του , η σχολική μονάδα.

Αποκαλύπτεται ο ρόλος του εσωτερικού κανονισμού στην εφαρμογή της αξιολόγησης αλλά και το πλαίσιο της αξιολογικής διαδικασίας. Εκείνοι που διακηρύττουν ότι η λεγόμενη παιδαγωγική αυτονομία είναι συνώνυμο της παιδαγωγικής ελευθερίας , της δημιουργικότητας και της ανάπτυξης πρωτοβουλίας , δηλαδή οι φορείς του επίσημου κρατικού λόγου, αποκαλύπτεται, ότι μέσα από τη σκόπιμη σύγχυση των εννοιών παραπλανούν. Παράλληλα με τους δείκτες ποιότητας της Υπουργικής απόφασης για την αξιολόγηση που τυποποιούν με τεχνοκρατικό τρόπο την παιδαγωγική διαδικασία δημιουργείται και ένα γραφειοκρατικό πλαίσιο ελέγχου της σχολικής καθημερινότητας στην ίδια κατεύθυνση και με τους ίδιους στόχους με την αξιολόγηση.

Όσοι εγκρίνουν τον ΕΚΛ είναι ταυτόχρονα και αξιολογητές και των εκπαιδευτικών αύριο καθώς :

Στον Ενδεικτικό Εσωτερικό Κανονισμό του ΙΕΠ για τα Δημοτικά Σχολεία και τα Νηπιαγωγεία αναφέρεται επίσης ρητά μεταξύ άλλων ότι οι εκπαιδευτικοί:

- Προετοιμάζουν καθημερινά και οργανώνουν το μάθημά τους, εφαρμόζοντας σύγχρονες και κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας, με βάση τις ανάγκες των μαθητών/μαθητριών και τις ιδιαιτερότητες των γνωστικών αντικειμένων.
- Ανανεώνουν και εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους, σχετικά με τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα και τις επιστήμες της αγωγής τόσο μέσω των διάφορων μορφών επιμόρφωσης και επιστημονικής παιδαγωγικής καθοδήγησης, που παρέχονται θεσμικά από το σύστημα της οργανωμένης εκπαίδευσης, όσο και με την αυτοεπιμόρφωση. **Επιβάλλεται με λίγα λόγια η διαρκής αναζήτηση «σεμιναρίων» από διάφορους φορείς, εκτός ωραρίου, τις απογευματινές ώρες, για την «αυτό-επιμόρφωση» των εκπαιδευτικών.** Σεμινάρια που αποτελούν ένα ευρύ πεδίο κέρδους για αγορά «προσόντων».

Ο Διευθυντής/η Διευθύντρια ή Προϊσταμένη/Προϊστάμενος είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη, μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς, για την καθαριότητα και αισθητική των χώρων του διδακτηρίου καθώς και για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών/μαθητριών.

Στον Ενδεικτικό Εσωτερικό Κανονισμό του ΙΕΠ για τα Νηπιαγωγεία αναφέρεται μάλιστα ότι *«Φροντίδα όλων είναι να διατηρούνται οι χώροι καθαροί. Τεράστια συμβολή σε αυτό έχει και η υπεύθυνη καθαριότητας του Νηπιαγωγείου» !*

Ακόμη και στο πλαίσιο της **Πολιτικής του σχολείου προστασίας από πιθανούς κινδύνους για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών προβλέπεται η εκπόνηση ενός σχεδίου διαχείρισης μιας «απρόβλεπτης ή περιστασιακής κρίσης».** *«Η έγγραφη και οργανωμένη αποτύπωση αυτών, σε επίπεδο*

σχολικής μονάδας, συνιστά το πρωτόκολλο - σχέδιο διαχείρισης κρίσεων.(!!!)Τα οφέλη ενός τέτοιου σχεδίου έγκεινται στη διασφάλιση της σωματικής ακεραιότητας και της ψυχικής υγείας του ανθρώπινου δυναμικού του σχολείου», για την οποία την ευθύνη φέρουν οι εκπαιδευτικοί του σχολείου, ενώ παράλληλα αυτοαξιολογούνται για τη διαχείριση της κρίσης!

Σε ένα σχολείο υποχρηματοδοτημένο, που θα πρέπει να φροντίζει επιπλέον για την εξασφάλιση πόρων με ίδια μέσα και μεσούσης της πανδημίας χωρίς μόνιμο και επαρκές προσωπικό καθαριότητας, χωρίς πρόγραμμα ιχνηλάτισης με δωρεάν επαναλαμβανόμενα τεστ, χωρίς σχολιατρική υπηρεσία, με στοιβαγμένους ανα 25 τους μαθητές στις αίθουσες, ανατίθεται οι εκπαιδευτικοί αναλαμβάνουν και το ρόλο του «γιατρού», του «νοσηλευτή», αλλά και του «προσωπικού της καθαριότητας».

Δ) Διαμορφώνει πλαίσιο πειθάρχησης και καταστολής συμπεριφορών με πρωτοφανή και ανεφάρμοστα μέτρα θεσμοθετώντας για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες την τιμωρία στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση!

Ο ΕΚΛ προβλέπει ότι «Τα σχολικά παραπτώματα θα αντιμετωπίζονται από το σχολείο, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και με γνώμονα την αρχή ότι η κατασταλτική αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων πρέπει να είναι η τελευταία επιλογή, χωρίς όμως να αποκλείεται ως παιδαγωγικό μέτρο». Ποια κατασταλτικά μέτρα προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία για το νηπιαγωγείο και το δημοτικό σχολείο; Μιλάμε σαφώς για τιμωρίες. Τέτοιες όμως δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία εδώ και δεκαετίες. Σχεδιάζεται κάποια επαναφορά τους ή νοννοθέτηση νέων ποινών από το Υπουργείο Παιδείας και προετοιμάζει το έδαφος;

Για παράδειγμα η απομόνωση σε χωριστό χώρο είναι απαγορευτική για τα παιδιά του νηπιαγωγείου και του δημοτικού ως άκρως αντιπαιδαγωγική αλλά και για λόγους ασφάλειας των παιδιών. Με ποιο σκεπτικό ο νομοθέτης ορίζει ως παιδαγωγική αντιμετώπιση την εγκατάλειψη ενός μικρού μαθητή/μαθήτριας και την απομόνωσή τους σε «καθορισμένο χώρο»; Μιλάμε για σχολείο ή μήπως για στρατώνα; Η ανευθυνότητα και η πλήρης άγνοια της σχολικής καθημερινότητας και του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου σε όλο της το μεγαλείο! Ποιος εκπαιδευτικός θα χρεωθεί τη φύλαξη αργοπορημένων μαθητών;

Η ΥΑ επιπλέον δείχνει μια συγκεκριμένη κατεύθυνση κανόνων: Επιχειρεί να μεταφέρει τις ευθύνες του εργοδότη (του κράτους) για τα ποικίλλα προβλήματα των σχολείων (προβλήματα υποδομών και ποιότητας σχολικού χώρου, ελλείψεις εκπαιδευτικών, διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων που μπορεί να έχουν και οικονομικό κόστος κτλ) στις πλάτες εκπαιδευτικών και μαθητών.

Αντί το Υπουργείο να φροντίσει για τη σωστή συντήρηση των σχολικών κτιρίων με μόνιμο προσωπικό συντήρησης και καθαριότητας, την κατασκευή νέων, σύγχρονων σχολικών μονάδων και την αύξηση της κρατικής χρηματοδότησης ώστε μπορούν τα σχολεία να καλύπτουν τις λειτουργικές τους ανάγκες, και να διατηρείται λειτουργικός ο σχολικός εξοπλισμός με συντήρηση και αντικατάσταση της φυσιολογικής φθοράς, φτάνει στο σημείο να επιβαρύνει τους γονείς με το κόστος επιδιόρθωσης των «φθορών» που θα προκαλέσουν οι μαθητές

Ε) Οι πραγματικές ανάγκες των σχολείων

Οι σχολικές μονάδες χρειάζονται ένα πλαίσιο λειτουργίας το οποίο πρέπει να είναι αποκλειστική ευθύνη του Συλλόγου διδασκόντων και το οποίο να κινείται στα ευρύτερα πλαίσια υπεράσπισης και διασφάλισης δικαιωμάτων και αναγκών μαθητών και εκπαιδευτικών (εργασιακών, μορφωτικών και άλλων) και καθορισμού υποχρεώσεων στην κατεύθυνση δημιουργίας κλίματος εμπιστοσύνης, αλληλεγγύης και σεβασμού ανάμεσα στα μέλη της σχολικής κοινότητας.

Το πλαίσιο αυτό λειτουργίας πρέπει να προστατεύει τον/την εκπαιδευτικό/αναπληρωτή/τρια από την τρομοκρατία των στελεχών εκπαίδευσης και να του γνωστοποιεί αναλυτικά τα δικαιώματά του. Πρέπει να ορίζει τις ενέργειες στην κατεύθυνση διεκδίκησης των αναγκαίων δημόσιων πόρων για όλες τις ανάγκες του σχολείου. Πρέπει να προστατεύει τα μορφωτικά δικαιώματα όλων των μαθητών.

Παραμένει στο σχολείο, δεν αποστέλλεται στη Διοίκηση.

Ο ΕΚΛ της Υ.Α. πρέπει να απορριφθεί από το εκπαιδευτικό κίνημα ως συστατικό μέρος του αυταρχικού σχολείου της αξιολόγησης και της πειθάρχησης.

Κανένα σχολείο να μην προστρέξει στη σύνταξη του «εσωτερικού κανονισμού» που απορρέει από την Υ.Α.(ΦΕΚ491-9/12021).

Απαιτούμε την άμεση απόσυρσή της

Οι σύλλογοι διδασκόντων με βάση την παιδαγωγική ευθύνη για τη λειτουργία του σχολείου και την υπεράσπιση των μορφωτικών δικαιωμάτων των μαθητών/ μαθητριών θα συνεχίσουν να καθορίζουν το πλαίσιο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας όπως εφαρμόζεται χρόνια τώρα.

Απορρίπτουμε στο σύνολό του τον ΕΚΛ και Η ΔΟΕ έχει την ευθύνη και πρέπει άμεσα να ορίσει τα βήματα αποτροπής εφαρμογής του περιεχομένου της ΥΑ για τον ΕΚΛ, όπως έχει δεσμευθεί, και να καλύψει συνδικαλιστικά τις/τους συναδέλφισσες/συναδέλφους να μην την εφαρμόσουν αντλώντας από την τεράστια αγωνιστικότητα και αποφασιστικότητα της βάσης του κλάδου που αγκάλιασε την απεργία αποχή και οδήγησε ήδη σε μια πρώτη νίκη!